

Pelegrinatge a Jerusalem 9 i 10: felïços els qui creuran sense haver vist

Dv, 2/04/2010 per Teresa Forcades...

[Un Manament Nou](#)

Pau i Bé

Dijous sant a les 9 del matí va començar la celebració grega ortodoxa a l'atri del Sant Sepulcre: el sacerdot lector anava cantant amb una veu preciosa el text dels capítols 13 a 17 de l'evangeli de Joan enfilat dalt d'una petita plataforma de fusta muntada per a l'ocasió a mig aire de la paret oriental de l'atri, davant per davant d'una altra plataforma molt més àmplia i no tan elevada on van pujar el patriarca, els seus ajudants, els dotze sacerdots destinats a ocupar el lloc dels deixebles de Jesús en el lavatori dels peus i - cosa que em va sorprendre perquè espatllava tota l'estètica de l'acte - almenys 10 fotògrafs o camarògrafs que van anar seguint el patriarca en tot el que feia. Moments impactants: quan el patriarca es despulla de les vestimentes litúrgiques i s'embolica amb la tovallola i quan baixa de la tarima per escenificar l'oració a l'hort de Getsemaní i la soledat de Jesús.

En acabar vaig entrar a l'església del Sant Sepulcre i vaig poder veure la processó del final de la missa catòlica al voltant de l'edicle (la construcció de fusta que conté la tomba on van posar Jesús): com que el lloc és estret, només desfilaven els capellans (almenys n'hi havia 100). La impressió no era bona: en ambdós casos, tant en el cas ortodox com en el catòlic, no hi havia cap dona entre els que semblaven ser els protagonistes de la celebració. La litúrgia cristiana de Dijous Sant commemora la institució de l'eucaristia i en ambdues Esglésies vaig trobar que hi havia una comprensió clericalista d'aquest sacrament que és el central de la litúrgia cristiana.

En acabar la missa catòlica van anunciar que qui vulgués quedar-se a l'interior de l'església del Sant Sepulcre podria fer-ho però que tingués en compte que estaven a punt de tancar la porta i que no l'obririen fins al cap de tres hores i mitja. Els qui tanquen i obren la porta són dues famílies musulmanes que tenen aquesta responsabilitat des dels temps del domini islàmic de Jerusalem. Ens vam quedar unes quaranta persones, la majoria dones, i aquestes tres hores i mitja van ser un regal. És com quan a Montserrat s'hi va abans de les 10 del matí o després de les 5 de la tarda, quan ja han marxat els turistes. L'ambient és del tot diferent i el lloc pot fer-te arribar el seu missatge; les icones es tornen vives en el silenci i les ombres de les espelmes, però, sobretot, en la densitat d'un grup que prega amb tot el cor: 'Allà on n'hi hagi dos o tres reunits en el meu nom ...'.

En sortir vaig fer cap a la catedral armènia de Sant Jaume: una altra celebració preciosa i clericalíssima de només barons. Allà em vaig reunir amb la Mary que havia estat llegint coses sobre els armenis i estava impressionada per la història d'aquesta Església. Els armenis van ser la primera nació que va acceptar el cristianisme, fins i tot abans de Constantí i hi han estat fidels fins i tot després que el genocidi que els van infligir els turcs a principis del s. XX per poc que els aniquila. Ara són una petita nació molt pobre que ha recobrat la independència fa pocs anys i que sobreviu gràcies a les ajudes dels armenis de l'exili. Abans del

genocidi eren uns 6 milions. Els turcs van matar milió i mig d'armenis i en van exiliar tres milions. De tot això parlem amb la Madelaine, una armènia nascuda a Jerusalem de pares emigrats que ens ofereix cafè espès mentre ens ensenya casa seva i ens explica que quan ella era petita a cada habitació hi vivia una família sencera. Hi ha armenis ortodoxos (com la Madelaine) i armenis catòlics. Els armenis ocupen un barri de Jerusalem i viuen en una comunitat molt cohesionada i pel que es veu també molt oberta.

Nit de dijous: vetlla de pregària al voltant de les oliveres mil·lenàries de Getsemaní, contemplant la lluna plena sobre la muralla de Jerusalem i sentint els clàxons dels cotxes, seguida de processó nocturna travessant el torrent Cedró fins a l'església que commemora les tres negacions de Pere: cançons, llànties per tot el jardí i una escultura molt expressiva que fins i tot té un foc de veritat. A dins de l'església, dos murals de Pere davant per davant: en l'un, 'No el conec!' (Lc 22,60); en l'altre, 'Tu ho coneixes tot' (Jo 21,17).

Avui, divendres sant: Via Crucis per la Via Dolorosa; la Madelaine dels armenis ha vingut i avanço amb ella sota un sol de justícia entre el cap de la processó i la gran creu de fusta que han de portar horitzontal entre deu o dotze de tant que pesa; les darreres cinc estacions havien de ser a dins de l'església del Sant Sepulcre, però els soldats israelians responsables de la seguretat han tallat l'entrada després que hi passessin els que anaven al davant. A la Madelaine i a mi ja no ens han deixat passar, però aleshores ha arribat la creu i els palestins que la portaven no s'han aturat, de manera que han forçat el control policial amb la creu com si fos un ariet mentre la resta aplaudim. La creu ha passat i algunes persones amb ella però aleshores han tancat la porta de l'atri i han arribat quaranta policies més. Hem abandonat el lloc mentre la Madelaine comentava que ara detendrien algunes persones. De fet, diumenge de Rams hi va haver una manifestació pacífica a Betlem demanant lliure accés als llocs de culte i el diari palestí de l'endemà deia que havien detingut vuit persones. Avui era un dia especialment difícil pel tràfic de gent a la ciutat vella perquè els cristians celebrem Divendres Sant, els musulmans celebren com cada setmana el seu dia sant anant a pregar massivament a l'esplanada de la mesquita i els jueus celebren el Shabat de la setmana de Pasqua anant a pregar també massivament al mur occidental (mur de les lamentacions).

Al vespre: adoració de la creu a l'església franciscana del costat de Getsemaní. Val a dir que els jardins annexos a les esglésies i als llocs sants que custodien els franciscans són d'una gràcia i una bellesa molt particulars; es fan notar per la pau i l'alegria que transmeten i crec que els hem trobat en tot el seu esplendor per l'època de l'any i per les pluges de la setmana passada.

Programa de demà: al matí i migdia, celebració ortodoxa del 'foc sant' al Sepulcre i a la nit vetlla pasqual a l'església russa ortodoxa de Maria Magdalena, a la muntanya de les Oliveres.